

Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **23/07/2025**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili

Türkiye, 2053 yılı itibarıyla karbon nötr olma hedefini açıklamış ve bu doğrultuda ulusal ölçekte pek çok çevre ve iklim değişikliği stratejisi belirlemiştir. Ancak bu hedeflerin sahaya yansımaları ve yerel düzeyde uygulanabilirliği il ve ilçeler bazında hâlen yetersizdir. Bu durum, özellikle Uşak gibi küçük ve orta ölçekli illerde daha net bir şekilde gözlemlenmektedir.

Uşak İli Temiz Hava Eylem Planı (2020–2024), sanayi, ulaşım ve ısınma kaynaklı emisyonları azaltmak için bazı teknik eylemler önerse de, karbon ayak izi hesaplaması, sıfır karbon vizyonu, sera gazı emisyon envanteri gibi temel stratejik adımlar planda yer almamıştır. Oysa karbon ayak izinin bilinmemesi, uygulanacak politikalarda ölçülebilirlikten uzaklaşılması riskini barındırmaktadır.

Bununla birlikte, Uşak'ta farkındalık çalışmaları ve tüm paydaşları sürece katan katılımcı modellerin yeterliliği ile ilgili soru işaretleri bulunmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'nün önerdiği hava kalitesi sınır değerlerine erişim için yerel yönetimlerin ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği

Bakanlığı'nın hem diğer paydaşlarla hem de halkla daha aktif ve şeffaf bir planlama ve uygulama faaliyetleri içerisinde olması gereklidir.

Yeşil alan artış hedefleri konulmasına rağmen, bu alanların artış oranı, kent nüfusuna oranı, korunan alan statüsüne kavuşma durumu gibi detaylar kamuoyuyla şeffaf şekilde paylaşılmamaktadır. Bu da, 2053 Karbon Nötr Türkiye vizyonuna ulaşma noktasında Uşak'taki çalışmaların izlenebilirliği açısından sorunlara yol açmaktadır.

Bu bağlamda,

- 1- 2020–2024 Uşak Temiz Hava Eylem Planı'nda belirlenen eylem ve hedeflerin kaç tanesi tamamlanmıştır? Hedef gerçekleştirme oranı nedir?
- 2- Uşak'ta bugüne kadar kent düzeyinde karbon ayak izi hesaplaması yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nedir?
- 3- Uşak ilinin karbon nötr şehir olması için Bakanlığınızın veya bağlı kuruluşların yürüttüğü özel bir stratejik planlama süreci var mıdır?
- 4- Uşak'ta yer alan elektrik üretimi, ulaşım, ısınma ve sanayi kaynaklı sera gazı salımları ne düzeydedir? Güncel emisyon verileri kamuya açık mıdır?
- 5- Yeşil alanların artırılması için hangi yıllarda ne kadarlık bir yeşil alan kazandırma çalışması yapılmıştır? Bu alanların kent merkezine oranı nedir? Yutak alanlarla ilgili bilgilendirme faaliyetleri nedir?
- 6- Uşak İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü tarafından 2020–2024 yılları arasında farkındalık ve iletişim kampanyaları yürütülmüş müdür? Varsa içerikleri nelerdir?
- 7- Söz konusu eylem planı kapsamında yerel yönetimler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektörle ortak bir çalışma yürütülmüş müdür?
- 8- Bakanlığınız, 2053 karbon nötr hedefi kapsamında Uşak iline yönelik önümüzdeki 5 yıllık dönemde özel bir yatırım ya da izleme planı hazırlamış mıdır?
- 9- Uşak'ta kişi başına düşün araç sayısı ve Ankara-İzmir karayolu ele alındığında, ulaşım araçlarından kaynaklı hava kirliliği ölçümleri yapılmakta mıdır? Bu ölçümlerin sonucu nedir?